

Yoel Kitabı və Laodikeyadakı Yeddinci Gün

Adventist Kilsəsi - İyirmi Birinci Nömrə

Jeff Pippenger

2025-12-31

İyirmi Birinci Nömrə

Və gündəlik qurbanın götürüləcəyi və viranəlik törədən iyrəncliyin qurulacağı vaxtdan etibarən min iki yüz doxsan gün olacaqdır. Daniel 12:11.

1844-cü il 22 oktyabrdan bəri, həqiqət kəlamını düzgün bölmək istəyənlər üçün peyğəmbərlik zamanının tətbiqi artıq peyğəmbərliyin düzgün tətbiqi deyildir. On birinci ayədəki 1290 il dövrü 1844-dən sonra simvolik bir dövr kimi tətbiq edilməlidir və 1844-dən sonrakı bu tətbiq, yaxud “zaman” ünsürlərindən məhrum olan bir dövr, 1844-dən əvvəl necə başa düşülürdüsə, həqiqətin həmin təməl anlayışını qoruyub saxlamalıdır. 1290, 30-dan ibarət bir dövrü, ardınca isə 1260-ı təmsil edir. 1844-dən əvvəlki anlayış belə idi ki, 508-dən 538-ə qədər olan otuz il, 538-dən 1798-ə qədər hökm sürməyə başlamaq üçün antrixristin hazırlıq dövrünü təmsil edirdi.

Otuz illik keçid 2 Salonikililərdə Paulun mövzudur. Paul “zaman” ünsürünə dair heç bir istinada yer vermir, lakin o, həmin otuz il ərzində bütpərəstliyin papalığa yer verməsinin peyğəmbərlik xarakteristikalarını müəyyən edir. Sonra papalığın hökmranlığı başladı. Heç bir zaman ünsürü olmadan tarixi anlayış Müqəddəs Kitab peyğəmbərliyinin dördüncü səltənətindən beşinci səltənətə keçidi müəyyən edir; bunun ardınca iki papalıq qanlı qırğınından birincisi gəlir və beləliklə, altıncı səltənətin əjdaha, vəhşi heyvan və yalançı peyğəmbərin üçqat birliyinə keçidini və ikinci papalıq qanlı qırğını təmsil edir.

Otuz illik hazırlıq dövrünün ardınca gələn peyğəmbərlik dövrü, Allahın seçilmiş xalqla bağladığı əhdin əsas rəmzidir. Otuz il ərzində iki hakimiyyətin keçidi və bunun ardınca gələn 1260 illik təqib dövrü, Məsihin otuz illik hazırlığı və bunun ardınca gələn 1260 günlük xilasla uyğunluq təşkil edir. Dəccalın otuz illik hazırlığı, Məsihin otuz illik hazırlığının saxta təqlidi idi. Otuz ilin sonu ya Məsihin vəftizi zamanı qüvvətləndirilməsini, ya da 538-ci ildə dəccalın qüvvətləndirilməsini göstərir. Dəccalın qüvvətləndirilməsi əvvəlki padşahlıqdan gələn iqtisadi və hərbi dəstəkdən qaynaqlanırdı, Məsihin üzərinə tökülən qüdrət isə Onun otuz il əvvəl tərk etdiyi əvvəlki padşahlıqdan gəlirdi.

İki dövr arasındakı fasilə bir qüvvətləndirmə ilə işarələnir və İbrahim ilə Paul tərəfindən ortaya qoyulan iki dövr arasındakı fasilə sadə müqayisə yolu ilə tanınır. İbrahim və Paulun otuz illik fərqliliyində hazırlıq dövrü ilk otuz il idi; bu, əhd prosesini təmsil edir və İbrahimin nəslinə Misirdəki əsarət peyğəmbərliyini yerinə yetirmək üçün güc verdi. Dörd yüz otuz ilin daha bir simvolik bölgüsü də vardır; çünki düzgün tətbiq edildikdə ilk iki yüz on beş il Allahın nümayəndəsi və firon tərəfindən təmsil olunur. Yusif və ilk 215 il üçün bu, yaxşı firon idi, Musa və ikinci 215 il üçün isə bu, pis firon idi.

Həmin bölgü dörd nəsilədən ibarət iki dövrü müəyyən edir. İlk dörd nəsil ikinci dörd nəslin üzərinə sətir üstünə sətir qoyula bilər və bunu etdikdə, peyğəmbərlik baxımından bir alfa və omega olan Yusif və Musa, alfa-yaxşı bir Firon və omega-pis bir Fironla qarşılıqlı əlaqəyə girirlər. Bu paralel mülahizədən böyük işıq əldə edilə bilər, lakin mən sadəcə olaraq İbrahim dördüncü nəsil haqqındakı qabaqcadan bildirişinin 430 il ərzində dörd nəslin iki şahidini müəyyən etdiyini göstərirəm. Dörd nəslin ikili təsviri Yaradılış kitabının dördüncü və beşinci fəsillərinin şəcərələrində tapılır. Qan nəsilələrinin siyahısının başlanğıcı kimi Qaini və Şiti nəzərdən keçirdikdə görürük ki, Şitdən Nuha qədər səkkiz nəsil vardır və bu sıra ortadan bölündükdə dörd nəsilədən ibarət iki dövrün təsviri meydana çıxır. Bu, həm Şitin, həm də Qainin səkkiz nəsillik soy xətlərində görünür.

Dördüncü və beşinci fəsillərdəki nəşəbnamələr, xətlərin nəticəsi olan Nuhla təqdim edilir. Nuh, göy qurşağı ilə təmsil olunduğu kimi, Allahın bəşəriyyətlə olan əhdinin simvoludur. Abram, sünnətlə təmsil olunduğu kimi, Allahın seçilmiş bir xalqla olan əhdinin simvoludur. Bu iki əhd həmişə bir-birinə bağlıdır və Yaradılış on birinci fəsildə, Nuhun tufanından dərhal sonra Babil qülləsinə rast gəldiyimiz yerdə, Abrama aparan nəşəbnamə irəli sürülür. Həmin parçadakı nəsilələr səkkiz deyil, on nəsilədir. Abrama aparan parçada da, Nuha aparan parçada da Nuh əhdi və İbrahim əhdi təmsil olunur.

Seçilmiş bir xalqa müraciət edən on birinci fəsildən olan parçadakı həmin nəsilələrdən ikisinin böyük nurla yükləndiyini görürük.

Eber otuz dörd il yaşadı və Pelegi doğdu; Eber Pelegi doğduqdan sonra dörd yüz otuz il yaşadı və oğullar və qızlar doğdu. Peleg otuz il yaşadı və Reunu doğdu. Yaradılış 11:16–19.

Eberə istinad, sonradan “İbrani” mənası ilə tanınan ivrit sözünə edilən ilk istinaddır. Seçilmiş bir xalqın şəcərəsində on nəslin varislərindən biri İbrani adlanır; seçilmiş xalq da məhz bu adla tanınmalı idi. Üç ayədə Eber və Peleg seçilmiş İbrani irqinin fərqlərini qeyd etmək üçün işlədilir. Eber “o biri tərəfə keçmə” və ya “o biri tərəfə keçən” mənasını daşıyır və “İbrani” sözünün köküdür. Abram Babilədən Vəd edilmiş Torpağa keçənlərin rəmzidir. “Peleg” isə “bölünmə” və ya “ayrılma” deməkdir; Yaradılış 10:25-də də buna istinad edilir, orada bizə bildirilir ki, Pelegin günlərində “yer üzə bölündü”.

Eber və Peleg həqiqət sözünü düzgün bölmək istəyənlər üçün peyğəmbərlik xarakterli bir ayrılığı təmsil edirlər. Nuhun şəcərəsi hər biri səkkizdən ibarət olan iki xətt ortaya çıxardı ki, bu da Misirdə keçən 430 il kimi, dörd nəsilədən ibarət iki silsiləni təmsil edirdi. Yaradılış kitabının on birinci fəslinin şəcərəsi isə səkkizlə deyil, onla təmsil olunur, çünki bu, seçilmiş bir xalqın şəcərəsidir. Seçilmiş xalq beşdən ibarət iki qrupa bölünür; beləliklə, Allahın əhd xalqı haqqında olan on bakirə məsələlə uyğunluq təşkil edir.

Həmin seçilmiş xalqın şəcərəsində Pelegin adı və onun tarixdəki yerinə yetməsi, Müqəddəs Kitab tarixinin məhz yerin Babil qülləsində bölündüyü nöqtəsində, iki sinif müdrik və ya ağılsız bakirələrin bölünməsinə təmsil edir. On nəfərlik siyahıda Peleg beşinci yerdədir, çünki bu, onluğun mərkəzidir. Abramla simvolizə olunan İbrani Eber, iki sinfin gecə yarısı fəryadı zamanı bölündüyü vaxt, o biri sahilə keçib müdrik bakirəyə çevrilən ağılsız bir bakirəni təmsil edir. Ad

etibarilə ilk İbrani olan Eber, əhd etibarilə ilk İbrani olan Abramı təmsil edir. Rəbb Abramı Babildən çağıraraq çıxardığı zaman, bu, insanları Babilin içindən çağıraraq çıxaran ikinci mələyin qüvvətləndirilməsi olan gecə yarısı fəryadının xəbərini simvolizə edirdi.

On qız haqqında məsəl Eber və Peleg ilə təmsil olunur; belə ki, Pelegin ayırıcı xəttinin sınaq müddətinin qapısını bağlamasından dərhal əvvəl, çıxıb ayrılmağa çağırış ifadə edilir. Peyğəmbərlik əlaqəsində Eber Pelegdən sonra 430 il yaşadı, Peleg isə bundan sonra 30 il yaşadı. İbrahimin üçqat əhdinin birinci mərhələsi Eber və Peleg ilə təmsil olunurdu. İbrahim — necə ki, Eber və Peleg iki sinif arasındakı ayırıcı xətti təmsil edirdisə — eləcə də həmin xətti təmsil edirdi. Paulun İbrahimin peyğəmbərliyinə etdiyi əlavə, Pelegin Eberin peyğəmbərliyinə etdiyi əlavəyə uyğundur. Eber 400 ili bəyan etdi, lakin Peleg 430 ili müəyyənləşdirdi. Buna görə də Peleg Paulu təmsil edirdi; eləcə də Paulun 400 ilə 30 il əlavə etməsini; və Paulun xidməti Müqəddəs Kitab peyğəmbərliyindəki Pelegi müəyyənləşdirmək idi. Paulun müəyyənləşdirdiyi Müqəddəs Kitab peyğəmbərliyindəki “Peleg” xalqın cismanidən ruhaniyə doğru bölünməsinə təmsil edirdi.

Şəmdən Peleqə qədər beş nəsil var və Reudan Abrama qədər də beş nəsil var.

Və O, Abrama dedi: Qəti bil ki, sənin nəslin özlərinə məxsus olmayan bir ölkədə qərib olacaq, onlara qulluq edəcək; və onlar dörd yüz il ərzində onlara əziyyət verəcəklər. Yaradılış 15:13.

Vədlər isə İbrahimə və onun nəslinə verilmişdir. O demir: “və nəsillərə”, sanki çoxları haqqında imiş kimi; lakin birindən danışmış kimi: “və sənin nəslinə”, o da Məsihdir. Mən bunu deyirəm ki, Allah tərəfindən Məsihdə əvvəlcədən təsdiq olunmuş əhdi, dörd yüz otuz il sonra gələn Qanun ləğv edə bilməz ki, vədi qüvvədən salmış olsun. Çünki əgər irs Qanundandırsa, artıq vəddən deyil; lakin Allah onu İbrahimə vəd vasitəsilə bəxş etmişdir. Qalatiyalılara 3:16–18.

Otuz Yaşında

İsa Öz xidmətinə başlayanda otuz yaşında idi.

İsanın Özü də təxminən otuz yaşında idi və (güman edildiyi kimi) Yusifin oğlu idi; Yusif isə Helinin oğlu idi. Luka 3:23.

Yusif Misirdə firona xidmət etməyə başlayanda otuz yaşında idi.

Yusif Misir padşahı Fironun hüsurunda durduğu zaman otuz yaşında idi. Yusif Fironun hüsurundan çıxıb bütün Misir diyarını dolaşdı. Yaradılış 41:46.

Peyğəmbər Yezekel öz xidmətinə başlayanda otuz yaşında idi və onun xidməti iyirmi iki il davam etdi.

Otuzuncu ildə, dördüncü ayda, ayın beşinci günündə belə oldu: mən Kəbar çayı kənarında əsirlər arasında olarkən göylər açıldı və mən Allahın görüntülərini gördüm. Yezekel 1:1.

Yezekiel öz yazılarında hər hansı digər peyğəmbərdən daha çox tarixi istinadlara malikdir. Yezekielin yazılarında müəyyən edilə bilən tarixlərə dair on üç birbaşa istinad vardır və Müqəddəs Kitab alimləri ilə tarixçilər, fərqləndirilmədən, onun xidmətinin iyirmi iki il sürdüyünü təsdiq

edirlər; halbuki onlar bilmirlər ki, iyirmi iki yüz qırx dörd minin rəmzidir.

Padşah Davud padşahlıq etməyə başladığı zaman otuz yaşında idi və qırx il padşahlıq etdi.

Davud padşahlığa başladığı zaman otuz yaşında idi və qırx il padşahlıq etdi. Xevronda Yəhuda üzərində yeddi il altı ay padşahlıq etdi; Yerusəlimdə isə bütün İsrail və Yəhuda üzərində otuz üç il padşahlıq etdi. 2 Şamuel 5:4, 5.

Davudun qırxillik padşahlığı simvolik bir rəqəmdir və 40-lıq dövr İbrahimin və Paulun 430 ili kimidir, çünki bu 40 il iki hissəyə bölünür (yeddi il yarım və 33 il). Davudun qırxillik padşahlığının bu iki dövründə əlavə bir peyğəmbərlik müəmməsi vardır, çünki Müqəddəs Yazının başqa bir şahidi həmin iki dövrü yeddi il və otuz üç il kimi qeyd edir. İkinci Şamueldəki əlavə altı ay nəyi təmsil edir və 7,5 ilə 33 necə 40 edir? Altı aylıq bir üst-üstə düşmə vardır və bu, mütləq bir peyğəmbərlik həqiqətini təmsil etməlidir.

Davudun İsrail üzərində padşahlıq etdiyi günlər qırx il idi: o, Xevronda yeddi il, Yerusəlimdə isə otuz üç il padşahlıq etdi. 1 Padşahlar 2:11.

22, İlahiliyin bəşəriyyətlə birləşməsini təmsil edən simvolik bir rəqəmdir və Hizqiyalın xidməti iyirmi iki il sürdü. Yusifin on dörd ili yeddi ildən ibarət iki dövrə bölünür, Məsihin əhd həftəsi hər biri 1260 gündən ibarət iki bərabər dövrə ayrılır və Davudun qırx illik padşahlığı iki dövrə bölünür; bu iki dövrü bir-birinə bağlayan əlavə bir simvol da vardır.

İsa Peyğəmbər, Kahin və Padşahdır. Axır günlərdə O, qalib kilsəsini bir bayraq kimi ucaldacaq və həmin kilsə Məsih tərəfindən təmsil olunur; O, Öz İlahiliyini insanlarla birləşdirmiş peyğəmbər, kahin və padşahdır; bu insanlar isə peyğəmbər Hizqiyal, kahin Yusif və padşah Davudla təmsil olunurlar. Dörd rəmz adi haldan yeddi qat artıq qızdırılmış sobadakı üç ləyaqətini təmsil edir; sonra isə dördüncüsü göründü və O, Allahın Oğlu kimi idi. Navuxodonosorun qızıl heykəlinin təntənəsində bütün dünya təmsil olunmuşdu və onların hamısı ilahi dördüncü Şəxs tərəfindən dəstəklənən, bəşəri bir peyğəmbərdən, bəşəri bir kahindən və bəşəri bir padşahdan ibarət olan qalib kilsəni gördülər.

“Şeytan dünyanı əsir götürmüşdür. O, zahirdə ona böyük əhəmiyyət verərək bir büt şənbəsi təqdim etmişdir. O, məsihçi aləminin ehtiramını Rəbbin Şənbəsindən alıb bu büt şənbəsinə yönəlmişdir. Dünya bir ənənə qarşısında, insan düzəltməsi olan bir əmr qarşısında baş əyir. Necə ki, Navuxodonosor Dura düzündə öz qızıl surətini ucaltmışdı və bununla özünü yüksəltdi, eləcə də Şeytan da özünü bu saxta şənbədə ucaldır; o şənbə üçün ki, o, göyün libasını oğurlamışdır.” Review and Herald, 8 mart 1898.

Dörd Rəqəmi

Peyğəmbərlik səviyyəsində qırx, Abramın dörd yüzünün onda biridir, dörd isə qırxın onda biridir. Dörd rəqəmində rast gəlinən hər hansı peyğəmbərlik xüsusiyyəti qırxın simvolizmi ilə uyğunlaşmalı, qırxın simvolizmi isə öz növbəsində dörd yüzün simvolizmi ilə uyğunlaşmalıdır. Kontekstdə dörd çox vaxt “ümumdünya miqyasını” ifadə edir; bu, tanış bir anlayışdır, lakin o həm də “bir irəliləyişi” və bəzi kontekstlərdə “mərhələli bir məhvi” təmsil edir.

Yeddi şeypurun ilk dördü Qərbi Romanın tədrici məhvinə işarə edir. Şərqi Roma Konstantinopolda dörd Osmanlı sultanına tabe olmaqla sonuclandı. Sətir üstünə sətir, Şərqi və Qərbi Roma dörd dövr ərzində, dörd şeypurla təmsil olunaraq, tədricən dağılırdı; eyni zamanda beşinci və altıncı şeypurların İslamı tərəfindən də süquta uğradılırdı. Birlikdə bu iki xətt şeypurların dörd nəslə boyunca Romanın süqutunu göstərir, eyni zamanda İslamla gəldikcə şiddətlənən müharibə, İslamın dörd sultanı səltənət üzərində üstünlüyü ələ keçirdikdə, son məhvə aparır. Qərbin və Şərqi tarixi eramızın 330-cu ilində Konstantin tərəfindən İmperiyanın bölünməsi ilə başladı.

Qərbi Romanın dörd şeypuru 330-cu ildə başlayır və beşinci və altıncı şeypur Şərqi Romanı süquta uğradan qüvvəni təmsil edir; Şərqi Roma da 330-cu ildə başlamışdır. Həm Şərqi, həm də Qərbi Roma 538-ci ildə papalıq hakimiyyətini yer üzünün taxtına yerləşdirmək işinə töhfə vermişdir; buna görə də qərb və şərq olmaqla bu iki xətt bazar günü qanununda papalıq hakimiyyətini yenidən taxta çıxaran Amerika Birləşmiş Ştatlarının iki buynuzunu tipləşdirir. Peyğəmbərlik əlaqəsində Qərbi Roma kilsə idarəçiliyinin simvoludur, Şərqi Roma isə dövlət idarəçiliyinin simvoludur.

Qərbi və şərq Romanın süqutu tarixinin daxilində papalıq Romanın tarixi göstərilmişdir. Şagirdlərin kilsəsindən başlayaraq, Efes ilə təmsil olunan ilk üç kilsə dördüncü kilsəyə aparır; bu isə 538-ci ildən 1798-ci ilədək papalıqdır. Vəhy on üçüncü fəsildə papalıq bazar günü qanununda 1798-ci ildə aldığı ölümcül yarası sağaldıqdan sonra 42 ay hökmranlıq edən kimi müəyyən edilir. 1844-cü ildən sonra “vaxt artıq yoxdur”, buna görə qırx iki ay bazar günü qanunundan Mikail ayağa qalxanadək olan təqib dövrünün rəmzidir. Pionerlər anlayırdılar ki, kilsələr, möhürlər və şeypurlar bir-biri ilə paralel gedən üç tarix xəttini təmsil edir. Qərbi Romanın peyğəmbərlik şəhadətini şərq Romanın xətti və papalıq Romanın xətti üzərinə yerləşdirmək Millerçilərin istifadə etdiyi bir peyğəmbərlik tətbiqi deyildi, lakin bu üsul onların müəyyənləşdirdikləri anlayışların heç birinə zidd deyildir.

Sətir üzərinə sətir olaraq, ilk dörd sur həm beşinci və altıncı surlarla təmsil olunan tarix üzərinə, həm də dördüncü kilsə ilə təmsil olunan papalıq təqibi dövrünə aparan ilk üç kilsənin xətti üzərinə tətbiq edilməlidir. Birinci xətdə dörd sur, ikinci xətdə dörd sultan və üçüncü xətdə dörd kilsə vardır. “Dörd” sayı ümumdünya miqyasını təmsil edir, lakin o, həm də ya mülki, ya da dini bir hakimiyyətin mərhələli şəkildə məhvinə təmsil edir. Onun nəyi təmsil etdiyini isə kontekst müəyyən edir.

Bazar qanunu zamanı papalıq hakimiyyəti bərpa olunur. Papalığın ilk dəfə səlahiyyətləndirildiyi zaman otuzillik hazırlıq dövrü var idi. İlk dörd kilsədə dördüncü kilsə papalıqdır, birinci kilsə isə Efes kimi təmsil olunan şagirdlər idi. Məsihi kilsəsinin ilk üç nəslə Yezebel ilə təmsil olunan dördüncü kilsə olan Tiatira kilsəsinə gətirib çıxardı. Tiatiraya çatdıqda, 538-ci ildə Orlean Şurasında bir Bazar qanunu qəbul edildi; bununla da 1798-ci ilin ölümcül yarası sağaldıqda Birləşmiş Ştatlarda Bazar qanunu müəyyənləşdirilmiş olur.

1798-ci ildən etibarən Amerika Birləşmiş Ştatlarında bazar günü qanununadək olan tarix ilk dörd kilsə ilə təmsil olunur. Dördüncü kilsə olan Tiatira bazar günü qanununu və onun ardınca gələn papalıq təqibini ifadə edir. İlk məhəbbətini itirmiş Efes kilsəsi, dörd mərhələli tədrici məhvin sonunda Tiatiranın bazar günü qanununa gətirib çıxardı. Tiatiranın bazar günü qanununa aparan

nəsil, Perqamın üçüncü nəslidir. Tiatira bazar günü qanunundan möhlət vaxtının bağlanmasıadək olan dövrü, Perqam isə Tiatiraya yol hazırlayan üçüncü nəslin güzəştini təmsil edir. Perqamın üçüncü nəslə və onun təmsil etdiyi güzəşt ilk dəfə 321-ci ildə ilk bazar günü qanununu qəbul etmiş Konstantinin dövründə yerinə yetdi. Amerika Birləşmiş Ştatları Efesin quzusu kimi başladı, lakin Tiatiranı yenidən taxta çıxardığı zaman əjdaha kimi danışır.

Birləşmiş Ştatların mərhələli məhvi Vəhy kitabındakı ilk dörd kilsə ilə təmsil olunur. Müqəddəs Kitab peyğəmbərliyinin altıncı səltənətinin mərhələli məhvi, yer üzünün vəhşisinin əjdaha kimi danışdığı bazar qanununa aparan dörd nəsil boyunca baş verir. Son nəsil, Ədən bağında olduğu kimi, sürünən olan əjdaha ilə təmsil olunur və bu səbəbdən həm Vəftizçi Yəhya, həm də İsa qədim İsrailin son nəslini “ilanlar nəslə” adlandırdılar.

Dördüncü və son nəsil ya yüz qırx dörd mini təmsil edən “seçilmiş nəsil”, ya da onun qarşılığı olan gürzə ilanları nəslidir. Bir sinif Məsihin surətini, digəri isə vəhşi heyvanın — ilanın surətini formalaşdırmışdır. Gürzə ilanları nəslə Allahın Kəlamında dörd dəfə birbaşa təqdim olunur. Hər istinaddakı məzmun fərqlidir.

Lakin o, vəftizinə çoxlu fəriseylərin və saddukeylərin gəldiyini gördükdə onlara dedi: Ey gürzələr nəslə, gələcək qəzəbdən qaçmağınız üçün sizi kim xəbərdar etdi? Matta 3:7.

Əgər “ilanlar nəslə” sadəcə Yəhyanın bəyənmədiyi bir-iki insan fırqəsi haqqında işlədilmiş bəzi təhqiramiz ifadələr olsaydı, onda bu ifadə barədə deyiləcək bir şey olmazdı. Lakin Allahın Kəlamında hər söz müqəddəsdir; buna görə də Yəhya Saddukilərə və Fariseylərə müəyyən bir ad verirdi. Həmin ad, ifadə olduğu parçanın konteksti ilə peyğəmbərcəsinə müəyyən edilir. Həmin parçadakı kontekstdə Yəhyanın öz xidmətini yerinə yetirdiyi göstərilir, sonra isə Saddukilər və Fariseylər rəvayətə daxil olurlar. Açıq ayələrində Yəhya Yeşayanın “səhradakı səsi” kimi təqdim olunur.

O günlərdə Vəftizçi Yəhya Yəhudiyyə səhrasında vəz edərək gəldi və dedi: Tövbə edin; çünki Göylərin Padşahlığı yaxındır.

Çünki haqqında peyğəmbər Əşiya tərəfindən belə deyilən məhz budur:

Səhrada fəryad edən birinin səsi: Rəbbin yolunu hazırlayın, Onun cığırıqlarını düz edin.

Və həmin Yəhyanın əynində dəvə tükündən geyim, belində isə dəri qurşaq var idi; yeməyi isə çəyirtkə və çöl balı idi.

O zaman Yerusəlim, bütün Yəhudəyə və İordan ətrafındakı bütün bölgə onun yanına çıxırdı; günahlarını etiraf edərək İordanda onun tərəfindən vəftiz olunurdular. Lakin o, çoxlu fəriseylərin və sadukeylərin onun vəftizinə gəldiyini görəndə onlara dedi: Ey əfi ilanlar nəslə, gələcək qəzəbdən qaçmağı sizə kim xəbər verdi? Matta 3:2–7.

Qədim İsrailin son nəslə, səhradan çıxmış bir peyğəmbər tərəfindən “ilanlar nəslə” adlandırılır. Yəhya, Əhdin Elçisi üçün yolu hazırlayan Malakinin elçisi rolunu yerinə yetirən peyğəmbər idi; o, eyni zamanda Yeşayanın müəyyən etdiyi səhradakı səs idi.

Əgər biz “yarpaqları” bir rəmz kimi nəzərdən keçirsək, görərik ki, onlar “iman etirafını” təmsil edir. Buna dair ilk istinad Adəm və Həvva ilə bağlıdır; onlar öz saleh olmamalarını əncir yarpaqları ilə örtüldülər. Onlar bundan əvvəl nur libasını, salehlik libasını geyinmişdilər; lakin bu aradan qalxanda, çılpaq olduqlarını dərk etdilər — “iman etirafı yarpaqlarının” arxasında gizlənməyin kifayət etdiyini və hər şeyin yaxşı olacağını düşünən Laodikeyalılardır. Həmin parçanın davamında Yəhya birbaşa Laodikiyalı yəhudilərin onları xilas edəcək deyə İbrahimin qan soyuna güvənmələrinə qarşı danışır, çünki onların özünəgüvəni sadəcə iman etirafının boş yarpaqları idi. İnsanın libası onun kim olduğunu təmsil edir.

Ağaclar insanların və padşahlıqların rəmzidir; meyvə, budaq, toxum, torpaq, su, kök və, aydındır ki, yarpaqların hamısı özlüyündə xüsusi peyğəmbərlik rəmzlərini təmsil edir, lakin bu həqiqətlərin hər biri “ağac”ı təşkil edən peyğəmbərlik rəmzlərindən istifadə edən müxtəlif peyğəmbərlik xətlərində təmsil olunan digər rəmzlərlə əlaqəlidir. Əlbəttə, ağacın ilk peyğəmbərlik rəmzi onun həyat və ya ölüm sınağını təmsil etməsidir.

Yəhyanın xəbəri onun geyindiği paltarlar və yediyi qida ilə təmsil olunur. Qədim İsrailin başlanğıcındakı manna və ya sonundakı Səma Çörəyi kimi peyğəmbərlik qidası yeyilməlidir. Bu qida yeyilməli olan peyğəmbərlik sınaq xəbərini təmsil edir, çünki o, Məsihin bədəni və Onun qanıdır. Yəhyanın geyindiği paltarlar və yediyi qida Məsih üçün yolu hazırlayan xəbəri və xəbərçini müəyyən edir. Yəhya, Bazar günü qanunu zamanı qəfil Öz məbədinə gələn Əhdin Xəbərçisi olan Məsih üçün yolu hazırlayan son xəbərçini təmsil edir. Bu baş verdikdə, həmçinin Laodikiyalılar və darı olan ağılsız bakirələr, Yəhyanın səhradan zahir olduğu vaxtda fariseylər və sadukeylər kimi, İbrahimin həqiqi əhd xalqı olduqlarını iddia edənlərin son dördüncü nəslini təmsil edirlər.

Yəhya dəvə tükündən paltar geyinirdi, üstündə isə boyunduruqla qoşulan təsərrüfat heyvanlarınıninkinə bənzər qoşqu əlavəsi olan dəri qurşaq vardı. O, çəyirtkə yeyirdi və buna görə də onun xəbəri Müqəddəs Yazılarda İslamın başlıca rəmzi olan çəyirtkələrdən ibarət idi; o, İslamla bağlı xəbərini balla qarışdırırdı.

İsrail evi onun adını manna qoydu; o, ağ keşniş toxumu kimi idi və onun dadı balla hazırlanmış nazik kökələr kimi idi. Çıxış 16:31.

Manna Allahın Kəlamının rəmzidir və onun dadı bal kimi idi; peyğəmbərlər isə bunu, yedikləri kimi təsvir olunan xəbərinin dadı olaraq müəyyən edirlər. Yəhya, çəyirtkələrlə təmsil olunan İslam xəbərini, həmçinin dəvə dərisindən kəmərlər və dəvə tükü ilə gətirdi. Çəyirtkələr də, dəvə də İslamın rəmzləridir. İslamın həmin xəbəri, “bal” kimi təmsil olunan Allahın Kəlamının maarifləndirici işığı ilə qarışmışdı.

O zaman Yonatan dedi: Atam ölkəni bəlaya saldı; xahiş edirəm baxın, bu baldan bir az dadmağa görə gözlərim necə işıqlanıb. 1 Şəmuel 14:29.

Yəhya sadəcə İslamın bir ismarıcını təmsil etmirdi; əksinə, o, İlyas kimi səhradan gəlmişdi və Yəhya bal yemirdi, vəhşi bal yeyirdi; çünki o da, Məsih kimi, o dövrün öz ismaric “balı”na malik olan müəssisələrində təlim almamışdı; bu isə fəriseylərin və sadukeylərin mayası ilə təmsil

olunurdu. Yəhya səhranın balını yeyirdi, çünki o, öz dövrünün dini müəssisələrindən kənarda Müqəddəs Ruh tərəfindən təlim görmüşdü. Həmin dövrün səciyyəvi qurşağında adamın dəvə tükündən olan libasını bağladığı bir menteşə mexanizmi olurdu. Menteşə Yəhyanı təmsil edir; çünki o, yerdəki məbəddən səmavi məbədə keçidin dönüş nöqtəsi idi.

“Peyğəmbər Yəhya iki dövr arasında birləşdirici həlqə idi. Allahın nümayəndəsi olaraq o, qanunun və peyğəmbərlərin məsihçi dövrü ilə əlaqəsini göstərmək üçün önə çıxdı. O, özündən sonra daha böyük bir nurun gələcəyi kiçik nur idi. Yəhyanın zehni Müqəddəs Ruh tərəfindən işıqlandırılmışdı ki, o, öz xalqının üzərinə nur salsın; lakin heç bir başqa nur nə vaxtsa günaha batmış insanın üzərinə İsanın təlimi və nümunəsindən saçılan nur qədər aydın şəkildə saçmışdır, nə də saçacaqdır. Məsih və Onun missiyası kölgəli qurbanlarda əvvəlcədən rəmləşdirildiyi kimi yalnız zəif şəkildə başa düşülmüşdü. Hətta Yəhya belə, Xilaskar vasitəsilə gələcək ölməz həyatı tam dərk etməmişdi.” The Desire of Ages, 220.

Yəhyanın çiyin geyimi Məsihin vəftizi məhz dönüş nöqtəsi olduğu yerdə təqdim edilir; bu dönüş nöqtəsi Yəhyanın vəftiz etdiyi məkanla təmsil olunurdu. Həmin yerin adı Bethabara idi, mənası isə “bərə keçidi”dir; qədim İsrail də səhradan çıxdıqdan sonra, eynilə Yəhya kimi, Vəd Olunmuş Torpağa məhz həmin yerdən daxil olmuşdu.

Əlbəttə, Yəhyanın təmsil etdiyi şəxslər yüz qırx dörd minin hərəkətidir, lakin biz sadəcə buna işarə edirik ki, İsa vəftiz olunanda, O və Yəhyanın “gürzə balaları nəslı” adlandırdıqları məhz həmin nəsil idi. İsa Allahın On Əmr qanununu ucaltmaq üçün gəldi və Müqəddəs Kitabdakı hər bir kəlməni ilham etdi; buna görə də, qədim İsrailin son nəslini “gürzə balaları nəslı” adlandırdıqda, O, ikinci əmrin hökmün üçüncü və dördüncü nəsillərdə icra olunduğunu göstərdiyini tamamilə bilir.

Üçüncü və dördüncü nəsillər dördüncü nəsildə sona çatan mütərəqqi bir mühakiməni təmsil edir; bu isə əfi ilanları nəslidir. Məsihin vəftizi 11 Sentyabrı tipoloji olaraq ifadə edir. Laodikeyalı Yeddinci Gün Adventist nəslı o vaxtdan bəri öz son nəslı içindədir. Yəhyanın fariseylərə və saddukeylərə olan xəbəri Laodikeya xəbəri idi.

Lakin o, çoxlu sayda fariseylərin və saddukeylərin onun vəftizinə gəldiyini görəndə onlara dedi,

Ey ilanlar nəslı, gələcək qəzəbdən qaçmağınız üçün sizi kim xəbərdar etdi?

Buna görə də tövbəyə layiq bəhrələr gətirin; və öz-özünüzə: “Bizim atamız İbrahimdir”, — deməyi ağlınıza da gətirməyin:

Çünki sizə deyirəm ki, Allah bu daşlardan İbrahimə övladlar yetişdirməyə qadirdir.

İndi də balta ağacların kökünə qoyulmuşdur; buna görə də yaxşı meyvə verməyən hər bir ağac kəsilib oda atılır. Mən, həqiqətən, sizi tövbə üçün su ilə vəftiz edirəm; lakin məndən sonra gələn məndən daha qüdrətlidir, Onun ayaqqabılarını daşımağa mən layiq deyiləm; O sizi Müqəddəs Ruhla və odla vəftiz edəcəkdir. Onun küləyi sovuran yaba əlindədir və O xırmanını tamamilə təmizləyəcək, buğdasını anbara yığacaq; lakin samanı sönməz odla yandıracaqdır.

O zaman İsa Qalileyadan İordan çayına, Yəhyanın yanına, onun tərəfindən vəftiz olunmaq üçün gəldi. Matta 3:7–13.

İsa, Yəhyanın kəmər-milinə və Betabaranın mənasına uyğun olaraq dönüş nöqtəsini simvolizə edən Qalileyadan gəldi. O zaman Yəhyanın yol hazırlamaq işi Məsihin əhdi təsdiq etmək işinə çevrilmişdi. Otuz illik hazırlıq başa çatmış, çarmıxdan əvvəl və sonrakı üç il yarımlıq dövr başlamışdı.

Yəhyanın xəbəri Yerusəlimin məhvi zamanı gələcək qəzəb barəsində bir xəbərdarlıq idi; bu məhvi eyni zamanda dünyanın sonunu və son yeddi bəlanı da təmsil edir. Həmin xəbərdarlıq xəbəri İslam konteksti daxilində verilmişdi və o, yalnız yol hazırlayan Malakinin elçisini və səhrada car çəkən Yeşayanın səsini deyil, həm də İlyasın xəbərini yerinə yetirən bir adam tərəfindən çatdırılmışdı; çünki Yəhyanın geyimi, Yəhyanın xəbəri İlyasın xəbərinə uyğun olduğu kimi, İlyasın geyiminə də uyğun idi.

O onlara dedi: “Qarşınıza çıxıb sizə bu sözləri söyləyən adam necə bir adam idi?” Onlar ona cavab verdilər: “O, tüklü bir adam idi və belinə dəri bir qurşaq bağlamışdı.” O dedi: “Bu, Tişbəli İlyasdır.” 2 Padşahlar 1:7, 8.

Əgər onlar İlyas haqqında deyil, Yəhya haqqında “o necə bir adam idi?” deyə soruşsaydılar, onlara belə cavab verilərdi: “Tüklü bir adam idi və belinə dəri qurşaq bağlamışdı.” Yəhyanın bütün altı aylıq xidməti, sonuncu və dördüncü nəslin xüsusi olaraq müəyyən edilərək təsvir olunduğu həmin parçadakı nümayəndəlikdə əks olunur. Onlara ünvanlanan Laodikiya xəbəri, Allahın əhd xalqı olduqlarını iddia etmələrinə birbaşa hücum edir; ağacların köklərinə dəyən bir baltanın təsviri ilə göstərildiyi kimi, onları yaxınlaşan qəzəb barədə xəbərdar edir. Bu xəbər həmçinin Məsihin Yəhya ilə başlanmış sınaq prosesini tamamlayacağını da bildirirdi. Daha sonra Matta kitabında İsa da Yəhudiləri “ilanlar nəslı” adlandırır və o, Yəhyanın ağacın kəsilib salınması mövzusunda çıxış edərək bunun səbəbini izah edir.

Ya ağacı yaxşı edin, onun meyvəsini də yaxşı; ya da ağacı xarab edin, onun meyvəsini də xarab; çünki ağac meyvəsindən tanınır. Ey ilanlar nəslı, siz pis olduğunuz halda, necə yaxşı sözlər söyləyə bilərsiniz? Çünki ağız ürəyin bolluğundan danışır. Yaxşı adam ürəyinin yaxşı xəzinəsindən yaxşı şeylər çıxarar; pis adam isə pis xəzinəsindən pis şeylər çıxarar. Lakin sizə deyirəm ki, insanların söylədikləri hər boş söz üçün hökm günü hesabat verəcəklər. Çünki sözlərinlə saleh sayılacaqsan, sözlərinlə də məhkum olunacaqsan. Matta 12:33–37.

Mühakimə günü, ikinci əmrinə görə, dördüncü nəsildədir. Mühakimə bizim söylədiyimiz xəbərə əsaslanır və bu xəbər ürəklərimizdən çıxır. Bizim söylədiyimiz məhz həmin xəbər müəyyən edir ki, biz Peterin “seçilmiş nəslı”-yık, yoxsa “əfi ilanlar nəslı”. Hər iki sinif, Məsihin yerini təmizləyən adam kimi Öz döşəməsini təmizlədiyi bir sınaq prosesinin sonunda aşkar olur. On bakirə məsələndəki yağda olduğu kimi, xəbər də ya pis, ya da yaxşı ürəklə təmsil olunur. Məsihin istinadı əlavə edir ki, dördüncü və son nəsil olan bu əfi ilanlar nəslı bir əlamət axtarır və onlara veriləcək yeganə əlamət Yunusun əlaməti idi.

O zaman ilahiyyatçılardan və fariseylərdən bəziləri cavab verib dedilər: Müəllim, biz Səndən bir əlamət görmək istəyirik. Lakin O, cavab verib onlara dedi: Pis və zinakar bir nəsil əlamət

axtarır; ona isə Yunus peyğəmbərin əlamətindən başqa heç bir əlamət verilməyəcək. Çünki Yunus üç gün və üç gecə nəhəng balığın qarnında olduğu kimi, Bəşər Oğlu da üç gün və üç gecə yerin bağrında olacaq. Ninevalılar bu nəsillə birlikdə mühakimədə ayağa qalxacaq və onu məhkum edəcəklər; çünki onlar Yunusun vəzini eşidib tövbə etdilər; və baxın, burada Yunusdan daha böyük Olan vardır. Cənubun kraliçası bu nəsillə birlikdə mühakimədə ayağa qalxacaq və onu məhkum edəcək; çünki o, Süleymanın hikmətini eşitmək üçün yer üzünün ən uzaq yerlərindən gəlmişdi; və baxın, burada Süleymandan daha böyük Olan vardır. Matta 12:38–42.

Məsih yəhudiləri ilanlar nəsli adlandırdı və O, Yunusun xəbəri və Süleymanın hikmətinin xəbəri kimi hökmə dair təsvirlərdən istifadə edir. İsa kontekstə əsasən və iki şahidlə ilanlar nəslinin dördüncü nəsil olduğunu müəyyən edir, çünki hökmün icra olunduğu yer dördüncü nəsildir.

Yüz qırx dörd min nəfər, Allahın Qanunu və Şənbə olduğu kimi, axır günlərin bayrağı, yaxud əlamətidir. Yunusun əlaməti dirilmənin əlamətidir; Məsihin günündə və dövründə yəhudilər üçün bu, Müqəddəs Ruhun göyərçin şəklində enməsi ilə təmsil olunan Onun vəftizi idi. “Yunus” “göyərçin” deməkdir. Yunus, Vəhyçi Yəhya, Daniel, Yusif və Lazar küçədə üç gün yarım ölü vəziyyətdə qaldıqdan sonra dirildilən yüz qırx dörd min nəfəri təmsil edirlər. Həmin məqamda onlar Laodikiyalılardan Filadelfiyalılara keçməli, beləliklə yeddindən olan səkkizinciyə çevrilməlidirlər. Yunus vəftizi təmsil edir, çünki o, suya atıldı və balina tərəfindən udulduğu zaman rəmzi olaraq öldü. Bundan sonra o dirildildi; necə ki Yəhya qaynar yağın içindən çıxarıldıqda, Daniel şir yuvasından çıxarıldıqda, Yusif quyudan çıxarıldıqda və Məsihin zamanında möhürləmə möcüzəsi olan Lazar da belə dirildildi. Yəhudilər, Məsihin dirilməsi ilə təmsil olunan Yunusun əlamətini, Adventizmin Yunusun əlaməti olan 11 sentyabrın əlamətini gördüyündən daha aydın görə bilmədilər.

Bu mövzuları növbəti məqalədə davam etdirəcəyik.

“İndi gələcək olan xəbərdarlığın yükü, yaxın və uzaqda olan Allah xalqına çatdırılmalı olan yük, üçüncü mələyin xəbəridir. Və bu xəbəri anlamağa çalışanlar, Kəlamın elə bir tətbiqini etməyə Rəbb tərəfindən yönəldilməyəcəklər ki, bu, təməli sarsıtsın və Yeddinci Gün Adventistlərini bu gün olduqları kimi edən imanın sütunlarını aradan qaldırsın. Allahın Kəlamında aşkar olunmuş peyğəmbərlik xətti boyunca irəlilədikcə öz ardıcılığı ilə açılmış həqiqətlər, bu gün də həqiqət, müqəddəs, əbədi həqiqətdir. Keçmiş təcrübəmizin tarixində bu yolu addım-addım keçmiş, peyğəmbərliklərdə həqiqət zəncirini görmüş olanlar, hər bir işıq şüasını qəbul etməyə və ona itaət etməyə hazırlanmışdılar. Onlar dua edir, oruc tutur, axtarır, gizli xəzinələr axtaranlar kimi həqiqəti qazıb çıxarırdılar və biz bilirik ki, Müqəddəs Ruh bizə öyrədir və yol göstərirdi. Həqiqətə bənzər bir görünüş daşıyan bir çox nəzəriyyələr irəli sürülmüşdü, lakin onlar səhv yozulmuş və səhv tətbiq edilmiş Müqəddəs Yazılarla elə qarışdırılmışdı ki, təhlükəli yanlışlıqlara aparırdı. Biz həqiqətin hər bir nöqtəsinin necə təsbit edildiyini və Allahın Müqəddəs Ruhu tərəfindən onun üzərinə necə möhür vurulduğunu çox yaxşı bilirik. Və bütün bu müddət ərzində səslər eşidilirdi: ‘Həqiqət budur’, ‘Həqiqət mənədir; mənim ardımca gəlin.’ Lakin xəbərdarlıqlar gəldi: ‘Siz onların ardınca getməyin. Mən onları göndərməmişəm, amma onlar qaçdılar.’ (Bax: Yeremya 23:21.)”

“Rəbbin rəhbərlikləri aydın şəkildə görünürdü və Onun həqiqətin nə olduğuna dair vəhyləri son dərəcə ecazkar idi. Səməvi Rəbb Allah tərəfindən nöqtə-nöqtə hər bir həqiqət təsbit edildi. O vaxt həqiqət olan, bu gün də həqiqətdir. Lakin səslər kəsilmir: ‘Bu həqiqətdir. Mənim yeni işığım var.’ Amma peyğəmbərlik xətləri üzrə bu yeni işıqlar Kəlamın yanlış tətbiqində və Allahın xalqını onları saxlaya biləcək lövbərsiz başlı-başına buraxmaqda özünü göstərir. Əgər Kəlamın tələbəsi Allahın Öz xalqına rəhbərlik edərkən aşkar etdiyi həqiqətləri qəbul etsə, bu həqiqətləri mənimsəsə, həzm etsə və onları əməli həyatına gətirsə, onda onlar işığın canlı kanalları olardılar. Lakin özlərini yeni nəzəriyyələri araşdırmağa həsr edənlər həqiqət və yanlış bir-birinə qatmışlar və bunları ön plana çıxarmağa çalışdıqdan sonra sübut etmişlər ki, onların çırağı ilahi qurbangahdan alışıdırılmamışdır və o, qaranlıqda sönməyib getmişdir.” Selected Messages, book 2, 103, 104.